

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NÜ : 1985/2

KARAR NO : 1985/22

ÖZET : Sıkıyönetim emrine giren personelin, sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında veya bu hizmet ve görevle ilgili olarak işlemedikleri, 1402 sayılı Yasa'nın 14. maddesi kapsamına girmeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Osman Gürsoy ve Ark.

O L A Y : Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 5.4.1984 gün, 65 sayılı iddianamesinde; Çorum Emniyet Amiri olan sanık Osman

Gürsoy ile aynı yerde komser muavini olan sanık Naim Gürel'i ve polis memurları sanıklar Nacettin (Necati) Uludağ ile Veli Durak'ın 1983 yılı Kasım ve Aralık aylarında, silah kaçakçılığı yaptığı ihbar olunan Kemal Göçer'i gözetim altına alarak sorgulamaya başladıkları ve bu şahsın silah sattığını bildirdiği bazı kişileri de gözetim altına aldıkları ve bunların serbest bırakılmaları için para alarak irtikap suçu işledikleri ve sanıklardan Osman Gürsoy'un getirilen bir silahı da işlem yapmaksızın kendine maledip evinde bulundurduğu ileri sürülerek sanıkların TCK'nun 209/1., 227/2., ve 1402 sayılı Yasa'nın 17., ve 353 sayılı Yasa'nın 251/1. maddeleri uyarınca ve TCK'nun 80. madde de uygulanarak sanıklardan Osman Gürsoy'un ayrıca 6136 sayılı Yasa'nın 13/1. maddesi gereğince tecziyeleri istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 18.10.1984 gününde, 1984/49-126 sayı ile; sanıkların yaptıkları ruhsatsız silah arama operasyonunun, emniyet genel müdürlüğünün yazısı üzerine yapıldığı ve yakalanan silah sahipleri hakkındaki işlemlerin Adliyeye intikal ettirildiği, bu durumda sanıkların eylemleri bir sıkıyönetim hizmeti sayılamayacağı ve 1402 sayılı yasa'nın 14. maddesi kapsamına girmeyeceği ve davanın Adli Yargıda görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Çorum Ağır Ceza Mahkemesi, 26.12.1984 günlü, 1984/228 esas sayı ile; sanıkların sıkıyönetim konusuna giren kaçakçılığı yürütmekle sıkıyönetim komutanı tarafından görevlendirildikleri anlaşılmasına göre davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiği kanısına varıldığını belirterek 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunulmasına karar vermiştir.

Dosya Çorum C.Savcılığı'nın 27.12.1984 gün,2387 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığında,Y.İsmet Ayer,A.Mazhar Akman,Türkan Güven,Ergun Argon,Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 14.1.1985 günlü toplantıda,geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun Askeri ve Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç Çorum ilini de kapsamına alarak bütün yurttta 12.9.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden sonra Kasım/Aralık-1983 aylarında işlenmiştir.

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 14.maddesinde "sıkıyönetim komutanlığı emrine giren personelin,sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olarak veya sıkıyönetim hizmet ve görevlilerinin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davalara bakmak görevi sıkıyönetim askeri mahkemelerine aittir"denilmektedir.

Ayrıca 1402 sayılı Yasa'nın 2.maddesinde,sıkıyönetim altına alanın yerlerde genel güvenlik ve asayişe ilişkin zabıta kuvvetlerine ait görev ve yetkilerin sıkıyönetim komutanlığına geçeceği ve zabıta kuvvetlerinin bütün teşkilatı ile sıkıyönetim komutanının emrine gireceği belirtilmekte ve aynı yasanın sıkıyönetim komutanlarının görev ve yetkisini belirten 3.maddesinin (e)fıkrasında da her türlü silahların arayıp toplanmasının sıkıyönetim hizmet ve görevi olduğu açıklanmaktadır.

Ancak,dosya içerisinde mevcut (d.sıra No:178)Merzifon 5.Ana Jet Üst ve sıkıyönetim komutan yardımcılığı'nın 7.5.1984 gün,7130-805284/İSTH.SYNT.sayılı yazısında sanıkların Kasım-Aralık/1983 aylarında Çorum ili Sungurlu ilçesinde ruhsatsız silah ve mermi ile ilgili aramalarının,Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen ve konusu itibariyle İçişleri Bakanlığı'na intikal ettirilen ve bu Bakanlıkça Çorum Valiliği'ne verilen yazılı emir gereği yapıldığı belirtilmiştir.

Gene aynı makamın 30.5.1984 günlü ve 7130-998 sayılı yazısında;(D.sıra 245) Kasım-Aralık/1983 tarihinde sıkıyönetim komutanlığınca Çorum Emniyet Müdürlüğüne bu arama ile ilgili herhangi bir görev verilmediği açıklanmaktadır.

Öte yandan Çorum Valiliği Emniyet Müdürlüğü'nün 29.11.1983 günlü,sayısız (D.sıra 489) ve aynı gün 1166 sayılı yazılarında,(D.sıra 448)sanıkların Sungurlu ilçesi ve köylerinde yapılacak operasyon için vilayet onayı ile görevlendirildikleri anlaşılmaktadır.

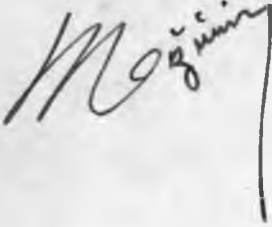
Böylece, sanıkların işledikleri ileri sürülen suçlarla ilgili operasyonların, sıkıyönetim komutanlığına verilen emir gereği yapılmayıp, idari hizmetin yürütülmesinden dolayı yapılmış olduğu anlaşıldığından, sanıkların eylemlerinin sıkıyönetim hizmet ve görevi ifası sırasında vukua geldiğini kabulüne olanak yoktur. Bu nedenle 1402 sayılı Yasa'nın 14. maddesi kapsamına girmeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekir.

Bu görüşe Üye Türkan Güven katılmamıştır.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nin başvurusunun reddine, üyelere Türkan Güven'in karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 14.1.1985 gününde karar verildi.

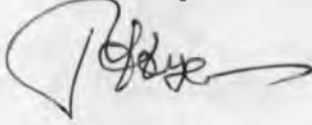
Başkan

Servet Tüzün

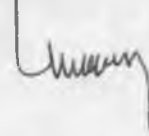
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

A. Mazhar Akman

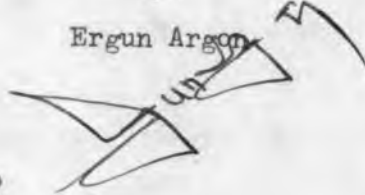

Üye

Türkan Güven

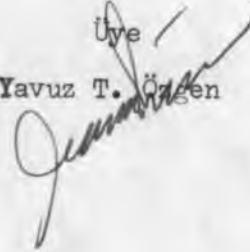
Üye

Ergun Arçon

Üye

Yavuz T. Ögen

Üye

Muammer Aksüt

G/T.

ide.
Bu kararın
dayanımı
gizlidir

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/2

KARAR NO : 1985/22

K A R Ş I O Y Y A Z I S I

Genel 1402 sayılı Yasa'nın 2.maddesinde,sıkıyönetim altına alınan yerlerde genel güvenlik ve asayişe ilişkin zabıta kuvvetlerine ait görev ve yetkilerin sıkıyönetim komutanlığına geçeceği ve zabıta kuvvetlerinin bütün teşkilatı ile sıkıyönetim komutanının emrine gireceği belirtilmiştir.Aynı Yasa'nın sıkıyönetim komutanlarının görev ve yetkisini belirten 3.maddesinin (e)fıkrasında her türlü silahların arayıp toplanmasının da sıkıyönetim hizmet ve görevi olduğu belirtilmiştir.

Dosya içerisinde mevcut (d.sıra No:178)Merzifon 5.Ana Jet Üst ve Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığının 7.5.1984 gün,7130-805-84/İSTH.SYNT. sayılı yazısında, sanıkların Kasım-Aralık/1983 aylarında Çorum ili ve Sungurlu ilçesinde ruhsatsız silah ve mermi ile ilgili aramalarının Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen ve konusu itibariyle İçişleri Bakanlığı'na intikal ettirilen ve bakan emriyle Çorum Valiliğine gönderilen yazıdan dolayı yapıldığı belirtilmiştir.Ancak gene dosya içerisinde Çorum Garnizon Komutanlığınca Sıkıyönetim Komutanlığı Yardımcılığına yazılan 27.6.1984 gün,7139-1710 sayılı yazının incelenmesinden olay tarihinde garnizon komutanlığınca zabıta görevlileri ile yapılan toplantıda sanıkların silah arama görevini daha etkin yapabilmelerini sağlayıcı şifahi emir verildiği ve konuya Sıkıyönetim açısından müdahale ettiği ve sanıkların olay tarihinde tüm Çorum Emniyet Müdürlüğü Personeli ile birlikte Sıkıyönetim emrinde görevli buldukları belirtildiği anlaşılmıştır.

Böylece Emniyet mensubu olan sanıkların yasa gereği olarak sıkıyönetim komutanlığı emrine girdikleri ve silah arama operasyonlarının bir sıkıyönetim hizmet ve görevi olduğu kuşkusuz bulunmasına ve atılı suçun da bu görevin ifası sırasında işlenmiş olduğu ileri sürülmesine göre 1402 sayılı Yasa'nın 14.maddesi kapsamında giren suça ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekeceği düşüncesiyle karara muhalifim.

Üye
Türkan Güven

G/T.